

คิดเพื่อบุคคลหลังโรคระบาด: ว่าด้วยการขายเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ในมหาวิทยาลัย

ผศ.ดร.วิทย์ วิชัยดิษฐ

อาจารย์ สาขาวิชาระบาดวิทยา คณะแพทยศาสตร์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

นักวิชาการ ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา (ศวส.)

บทความนี้
ขอพาทุกท่านออกจากวิกฤตโควิด-19
ไปมองภาพยุคหลังวิกฤติโรคระบาดครั้ง
ใหญ่ที่สุดในศตวรรษสิ้นสุดลง
หน่อยนะคะ

มนุษยชาติเคยผ่านสถานการณ์โรคระบาดเช่นนี้มาแล้วนับครั้งไม่ถ้วน ซึ่งแปลว่า
วิถีชีวิตมนุษย์ก็เคยกลับมาเป็นปกตินับครั้งไม่ถ้วนเช่นกัน

เมื่อชีวิตกลับมาเป็นปกติ ก็เริ่มมีการเข้าสังคมก็ตามปกติ และการเข้าสังคมบางครั้งก็มีเรื่องของการกิน
ดื่มเข้ามาเกี่ยวข้อง

ด้วยความที่ผมทำงานในมหาวิทยาลัย เลยนึกไปถึงที่มีคนไทยตั้งคำถามว่า "ทำไมในต่างประเทศมีผับ
บาร์ในมหาลัยได้ แต่ของไทยไม่ยอมให้มีแม้แต่ในรอบมหาลัย [1]" เลยขอเขียนบทความนี้มาแลกเปลี่ยน
ความคิดเห็นครับ

ด้วยความที่ประเทศสหรัฐอเมริกามีข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องแอลกอฮอล์ในมหาวิทยาลัยเยอะมาก เลยขอนำ
เสนอข้อมูลและข้อถกเถียงจากเมกาเป็นหลักนะคะ

เมื่อปลายปี 2561 PROF. MICHAEL T. NIETZEL อดีตอธิการบดีของมหาวิทยาลัย MISSOURI
STATE UNIVERSITY ได้เขียนบทความเกี่ยวกับเรื่องนี้ในนิตยสาร FORBES [2] ว่าทำไมมหาวิทยาลัย
หลายแห่งถึงมีการขายเบียร์เพิ่มขึ้น และส่งผลเสียอะไรบ้าง ได้ข้อสรุปดังนี้ครับ

- ในช่วง 10 ปี (2552-2561) มหาวิทยาลัยในสหรัฐฯ ที่มีทีมกีฬา DIVISION 1* อนุญาตให้ขาย
เบียร์ในสนามกีฬาเพิ่มขึ้นจริง
- เหตุผลของการขาย เพราะคนอยู่บ้านดูถ่ายทอดสดกันมากขึ้น มาดูกีฬาในสนามน้อยลง ในขณะที่ค่า
ใช้จ่ายในการฝึกนักกีฬาก็แพงมาก
- เมื่อมหาวิทยาลัยขาดรายได้ก็ต้องคิดขายเบียร์เพื่อชดเชยส่วนต่าง
- ซึ่งบริษัทเบียร์เองก็พร้อมร่วมมือ เพราะคนอเมริกันกินเบียร์น้อยลง กินไวน์และเหล้าเยอะขึ้น [3]

แต่ปัญหาที่เกิดขึ้นก็คือ

1) ไม่มีหลักฐานยืนยันว่าแนวทางการทำธุรกิจนี้ได้ผลจริง

- เพราะเบียร์ในมหาวิทยาลัยขายแก้วละ 8 ดอลลาร์ คนดูอยู่กับบ้าน ซื้อเบียร์แพ็คมากิน กระจบองละ 1.5
ดอลลาร์
- มีมหาลัยที่หาเงินได้เยอะจริงไม่ที่แห่ง ส่วนใหญ่เมื่อต้องแบ่งรายได้ให้กับผู้ชายและจ่ายค่าจ้าง สปก. เพิ่ม
แล้วก็เหลือกำไรแค่นิดเดียว

2) นโยบายขายเบียร์เวลาแข่งกีฬาขัดกับงานส่วนที่เหลือของมหาวิทยาลัย ผู้บริหารเองก็รู้ตัวดีและกลุ่มใจอยู่ เจียม ๆ

- เพราะทั้งงานหอพัก สมาคมนักศึกษา งานปฐมนิเทศ ศูนย์ให้คำปรึกษา และการเรียนการสอน ต่างมีหน้าที่ต้องรับมือกับปัญหาที่เกิดขึ้นจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทั้งสิ้น

อาทิเช่น [4]

- นักศึกษาอเมริกันร้อยละ 11 มีอาการเข้าข่ายติดเหล้าเทียบกับร้อยละ 8 ในกลุ่มคนวัยเดียวกันที่ไม่ได้เรียนมหาวิทยาลัย [5]
- แต่ละปีมีนักศึกษากว่า 1500 คนทั่วประเทศ เสียชีวิตเพราะอุบัติเหตุที่เกี่ยวข้องกับการดื่มแอลกอฮอล์ รวมถึงการดื่มแล้วขับ [4]
- ผู้บริหารมหาวิทยาลัยมีความเห็นตรงกันว่า การดื่มของนักศึกษาเป็นหนึ่งในปัญหาใหญ่ที่สุด และมีสาเหตุเบื้องหลังที่ซับซ้อน [6]

ตอนท้ายบทความ PROF. NIETZEL ได้ให้ความเห็นว่า **"แม้ว่าการขายเบียร์ในสนามกีฬาอาจจะไม่ใช่สาเหตุเดียวของปัญหาจากการดื่มในมหาวิทยาลัยก็ตาม แต่ผู้บริหารมหาวิทยาลัยที่นำนโยบายนี้มาใช้ก็กำลังแสดงท่าทีกำกวมและไม่ช่วยให้ปัญหานี้ลดลง และต้องถามตัวเองว่า เงินที่ได้จากการอนุญาตให้มีการขายเบียร์นั้นคุ้มกับปัญหาที่อาจเกิดขึ้นหรือไม่"**

พอผมอ่านบทความนี้จบแล้วเลยไปหาข้อมูลเพิ่มเติม จากเนื้อหาที่น่าสนใจพอสมควรครับ

- 1) แบบจำลองทางคณิตศาสตร์ชี้ว่านักศึกษาไม่ได้ดื่มตามเพื่อนกันมากขนาดนั้น แต่ที่พฤติกรรมดื่มสุราในนักศึกษาไม่ได้หายไปไหน น่าจะเป็นเพราะรุ่นพี่ที่ดื่มหนักหรือติดเหล้า มาชวนให้น้องที่ไม่ดื่มมาหัดดื่ม [7]
- 2) มหาวิทยาลัยในสหรัฐฯ ไม่มีการรับน้องส่วนกลาง แต่จะมีสมาคมนักศึกษาชายและหญิง (GREEK FRATERNITIES / SORORITIES) ที่เข้าบ้านอยู่รวมกันรอบมหาวิทยาลัย และรุ่นพี่ที่จบไปแล้วอาจช่วยดึงรุ่นน้องเข้าไปทำงานในองค์กรเดียวกัน กลุ่มสมาคมนักศึกษาฯ จะเป็นกลุ่มที่ดื่มหนักและรับน้องโหดกว่านักศึกษาทั่วไป [8] แทบทุกปีมีข่าวเด็กตายช่วงรับน้องและมีการดื่มหนักมาเกี่ยวข้อง [9]
- 3) การสำรวจออนไลน์ เปรียบเทียบระหว่างนักศึกษาที่ย้ายออกจากมหาวิทยาลัยกลับไปอยู่กับพ่อแม่ช่วงโควิด-19 ระบาด เทียบกับนักศึกษาที่อยู่ที่มหาวิทยาลัยตลอด และนักศึกษาที่อยู่กับพ่อแม่ตลอด พบว่ากลุ่มแรก (ที่ย้ายจากมหาวิทยาลัยกลับบ้าน) มีความถี่และปริมาณการดื่มลดลง ส่วนอีกสองกลุ่มกลับดื่มถี่ขึ้น [10] [ดังนั้นการเปลี่ยนแปลงในเชิงตรงข้ามอาจเกิดขึ้นได้หากนักศึกษาย้ายกลับเข้ามาวิทยาลัย -- ผู้เขียน]
- 4) มหาวิทยาลัยในสหรัฐฯ อาจจะแบ่งได้เป็นสองกลุ่ม คือ กลุ่มที่ไม่ขาย ไม่ดื่ม ไม่บริการเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในมหาวิทยาลัยในทุกพื้นที่และทุกกิจกรรมของมหาวิทยาลัย หรือที่เรียกว่า **"DRY CAMPUS"** และกลุ่มที่มีการขายหรือดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่มหาวิทยาลัย หรือ **"WET CAMPUS"** แต่ก็อาจจะห้ามขาย-ดื่มในเขตที่พักของนักศึกษา รวมทั้งอนุญาตให้ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เฉพาะแก่นักศึกษาที่อายุ 21 ปีขึ้นไปเท่านั้น ตามกฎหมายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของรัฐนั้น ๆ ซึ่งข้อดีของ DRY CAMPUS ก็คือ ทำให้นักศึกษามีโอกาสเข้าร่วมในกิจกรรมอื่น ๆ ของมหาวิทยาลัยได้อย่างเต็มที่ เช่น การเป็นสมาชิกของสโมสรกิจกรรมหรือกีฬาต่าง ๆ แทนที่จะเสียเวลาไปกับการปาร์ตี้ดื่มเหล้าเบียร์กัน และปลอดภัยกว่า เพราะมีปัญหาบางอย่าง เช่น การทะเลาะวิวาทในนักศึกษาที่เมาสุรา และการบาดเจ็บจากอุบัติเหตุจากรถหลังดื่มสุรา น้อยกว่ามหาวิทยาลัยที่เป็น WET CAMPUS [10] ดังนั้น การที่บางคนบอกว่า **"มหาลัยในเมืองนอกอนุญาตให้ขายหรือดื่มแอลกอฮอล์ได้อย่างเสรี"** ก็ไม่ใช่ความจริงไปทั้งหมด

ด้วยแนวโน้มและผลกระทบจากการดื่มดังกล่าว รวมถึงโมเดลการทำธุรกิจที่มีความเสี่ยงสูงเกิน ผู้เขียนมองว่า ขณะนี้ไม่มีหลักฐานใดที่ชี้ว่า การขายและดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในมหาวิทยาลัยจะก่อให้เกิดผลดีกับมหาวิทยาลัยหรือกับตัวนักศึกษาเอง แต่กลับจะส่งผลเสียได้มากกว่า ดังนั้น ในประเทศไทยจึงควรดำรงไว้ซึ่งนโยบายห้ามดื่ม-ห้ามขาย-ห้ามแจกเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในมหาวิทยาลัย เช่นเดียวกับในสถานศึกษาประเภทอื่น

หมายเหตุ

*DIVISION 1 หมายถึง สภากีฬาของการแข่งกีฬาในวิทยาลัย ซึ่งเป็นเรื่องใหญ่มากในสหรัฐฯ โดยเฉพาะอเมริกันฟุตบอลและบาสเก็ตบอล เพราะเป็นแหล่งบ่มเพาะนักกีฬาอาชีพ ผู้เล่นบางคนหรือไปเล่นมืออาชีพตั้งแต่ยังเรียนไม่จบ

อ้างอิง

- [1] <https://pantip.com/topic/33967386>
- [2] <https://www.forbes.com/sites/michaelnietzel/2018/12/01/second-sobering-thoughts-about-alcohol-sales-at-college-stadiums/?sh=4fddfef36259>
- [3] <https://www.forbes.com/sites/taranurin/2018/02/26/spirits-sales-are-spooking-brewers-and-the-threat-is-scarier-than-ever/#6f1ef861768c>
- [4] <https://www.niaaa.nih.gov/publications/brochures-and-fact-sheets/alcohol-facts-and-statistics>
- [5] <https://www.samhsa.gov/data/sites/default/files/reports/rpt29394/NSDUHDetailedTabs2019/NSDUHDetTabsSect6pe2019.htm#tab6-23b>
- [6] <https://www.chronicle.com/article/why-colleges-havent-stopped-binge-drinking/>
- [7] <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/22876873/>
- [8] <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC2238801/>
- [9] https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_hazing_deaths_in_the_United_States#2020s
- [10] https://www.bestcolleges.com/features/best-dry-campuses/?fbclid=IwAR3bFJ_JyqWO70BQqIF43M1BIcQkWJ8UM3NdRpXzDgu2ZGr9tRIAv-c-R7g

ติดตามข่าวสารของคุณวิจัยปัญหาสุราได้ที่...

<http://cas.or.th/cas/>

<https://www.facebook.com/cas.org.th>

ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา (ศวส.)

สาขาวิชาระบาดวิทยา อาคารบริหาร ชั้น 6 คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

15 ถ.กาญจนวนิช ต.คอหงส์ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา 90110

โทรศัพท์ : 083-5775533